

دانشگاه تهران

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

عنوان:

تأثیر برخی از مقادیر آنتروپومتریکی بر روی
Toe-Touch آزمونهای انعطاف پذیری خم شبه پایین
Sit and Reach و خم شبه جلو

استاد راهنما:

دکتر حسین علیزاده

استاد مشاور:

دکتر محمد رضا بیات

نگارش:

مجید مسیحی اکبر

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

پاییز ۱۳۸۰

۳۸۰۷۹

تقدیم

تقدیم به :

همسر صبور و دلسوزم و همچنین فرزندانم که تمام
مسایل و مشکلات زندگیم را پذیرا بودند.

سپاسگزاری

از خداوند یکتا که فرصت انجام این تحقیق را به من عطا فرمود شاکرم.

انجام این امر جز با یاری و راهنمایی های دلسوزانه، موشکافانه و مفید

دوست و استاد محترم جناب آقای دکتر حسین علیزاده امکان پذیر نبود که

بدینوسیله از ایشان صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم.

همچنین از اساتید محترم آقایان دکتر محمدرضا بیات و دکتر

محمد رضا کردی که در انجام این تحقیق از هدایت و راهنمایی های ایشان

بهره مند شده ام سپاسگزارم.

شایان ذکر است از کلیه اساتید محترم و دوستان گرامی که در مراحل

مختلف تحصیل مرا یاری کردند بویژه از آقایان دکتر محمود گودرزی و دکتر

فضل الله باقرزاده و جناب آقای مهرزاد حمیدی قدردانی نمایم.

از دوست گرامی آقای کیانوش شریفی آذر که مرا در انجام تحقیق یاری

کردند نیز بسیار سپاسگزارم.

چکیده تحقیق

چکیده تحقیق:

هدف تحقیق حاضر تعیین تأثیر برخی اندازه‌های آنتروپومتریکی چون طول دست، تنہ نشسته، طول پا، طول قد و تیپ بدنی بر روی میزان انعطاف پذیری در آزمونهای خمث به پایین (Toe-Touch) و خمث به جلو (Sit & Reach) می‌باشد.

برهیین اساس از جمع دانشجویان شرکت کننده در کلاس‌های واحد ۱ تربیت بدنی تعداد ۱۰۰ نفر در محدوده سنی ۱۹ تا ۲۵ ساله انتخاب شدند و اندازه‌گیریهای مورد نظر با ابزارهای دقیق انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش حاضر به شرح زیر است :

یافته‌های پژوهش

- ۱- همبستگی معنی دار با آلفای ۰/۰۵ بین اندازه طول دست و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود ندارد.
- ۲- همبستگی معنی دار با آلفای ۰/۰۵ بین اندازه طول تنہ و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود ندارد.
- ۳- همبستگی معنی دار معکوس با آلفای ۰/۰۵ بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود دارد. براین اساس هر چه طول پاها کوتاهتر باشد امتیاز انعطاف پذیری افزایش می‌یابد.
- ۴- همبستگی معنی دار معکوس با آلفای ۰/۰۵ بین اندازه طول قد و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود دارد. براین اساس هر چه از طول قد کاسته شود میزان انعطاف پذیری افزایش می‌یابد.

چکیده تحقیق

- ۵- همبستگی معنی دار با آلفای $0/05$ بین تیپ بدنی و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود ندارد.
- ۶- با توجه به F محاسبه شده برابر $1/659$ اختلاف معنی داری بین میانگین انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود ندارد.
- ۷- با توجه به F محاسبه شده برابر $1/462$ اختلاف معنی داری بین میانگین سه مرحله اندازه گیری انعطاف پذیری در آزمون خمث به پایین وجود ندارد.
- ۸- همبستگی معنی دار با آلفای $0/05$ بین اندازه طول دست و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو وجود ندارد.
- ۹- همبستگی معنی دار با آلفای $0/05$ بین اندازه طول تنہ و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو وجود ندارد.
- ۱۰- همبستگی معنی دار معکوس با آلفای $0/05$ بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو وجود دارد. بر این اساس هرگاه طول پاها کاسته شود بر نتیجه انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو اضافه می شود.
- ۱۱- همبستگی معنی دار معکوس با آلفای $0/05$ بین اندازه طول قد و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو وجود دارد. بدین صورت که هر چه از میزان قد کاسته شود، نتیجه آزمون انعطاف پذیری بهبود می یابد.
- ۱۲- همبستگی معنی دار با آلفای $0/05$ بین تیپ بدنی و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمث به جلو وجود ندارد.
- ۱۳- با توجه به F محاسبه شده برابر $2/492$ اختلاف معنی داری بین میانگین

چکیده تحقیق

انعطاف پذیری در آزمون خمسن به جلو در سه تیپ بدنی وجود ندارد.

۱۴- با توجه به F محاسبه شده برابر $786/0$ اختلاف معنی داری بین میانگین سه

مرحله اندازه گیری انعطاف پذیری در آزمون خمسن به جلو وجود ندارد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

۲	..... مقدمه
۴	..... بیان موضوع تحقیق
۵	..... ضرورت و اهمیت تحقیق
۶	..... اهداف تحقیق
۶	..... (الف) هدف کلی
۷	..... ب) اهداف اختصاصی
۷	..... فرضیه‌های تحقیق
۱۰	..... روش اجرای تحقیق
۱۰	..... جامعه آماری
۱۰	..... نمونه آماری
۱۰	..... ابزار و روش جمع آوری اطلاعات
۱۱	..... متغیرهای تحقیق
۱۱	..... روش آماری
۱۱	..... محدودیتهای تحقیق
۱۲	..... (الف) محدودیتهای قابل کنترل
۱۲	..... ب) محدودیتهای غیرقابل کنترل

فهرست مطالب

عنوان		صفحه
تعريف واژه‌ها و اصطلاحات	۱۳	
فصل دوم: مروری بر پیشینه تحقیق		
مقدمه	۱۶	
بخش اول		
انعطاف پذیری چیست؟	۱۷	
انعطاف پذیری عاملی مهم در آمادگی جسمانی	۱۸	
عوامل مؤثر بر انعطاف پذیری	۱۹	
نقش و اهمیت انعطاف پذیری	۲۰	
انعطاف پذیری و نقش آن در درمان بیماریها و ناهنجاریها	۲۳	
انتروپومتری و آنتروپولوزی	۲۴	
کین آنتروپومتری	۲۶	
کاربرد آنتروپومتری در علوم ورزشی	۲۸	
زمونهای سنجش انعطاف پذیری	۳۰	
بخش دوم		
الف) تحقیقات انجام شده در خارج کشور	۳۱	
- آزمون خمس بدن به پایین و نقش عوامل آنتروپومتریک	۳۱	
- آزمون خمس به جلو و ویژگیهای آنتروپومتریکی	۳۷	

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۷	ب) تحقیقات انجام شده در داخل کشور .....
فصل سوم: روش شناسی تحقیق	
۵۱	متقدمه .....
۵۱	متغیرهای تحقیق .....
۵۱	الف) متغیرهای آنتروپومتریکی .....
۵۲	ب) متغیرهای مربوط به مقادیر انعطاف پذیری .....
۵۳	روش تحقیق .....
۵۳	جامعه و نمونه تحقیق .....
۵۴	جمع آوری اطلاعات .....
۵۴	الف) ابزارهای اندازه‌گیری .....
۵۴	ب) روش‌های اندازه‌گیری مقادیر آنتروپومتریک .....
۵۶	ج) روش‌های اندازه‌گیری مقادیر انعطاف پذیری .....
۵۹	روش‌های آماری .....
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق	
۶۱	..... مقدمه .....
۶۱	ل) تجزیه و تحلیل توصیفی یافته‌ها .....
۶۳	ب) تجزیه و تحلیل استنباطی یافته‌ها .....

۶۳	- آزمون فرض اول
۶۵	- آزمون فرض دوم
۶۶	- آزمون فرض سوم
۶۸	- آزمون فرض چهارم
۶۹	- آزمون فرض پنجم
۷۱	- آزمون فرض ششم
۷۲	- آزمون فرض هفتم
۷۴	- آزمون فرض هشتم
۷۵	- آزمون فرض نهم
۷۷	- آزمون فرض دهم
۷۸	- آزمون فرض یازدهم
۸۰	- آزمون فرض دوازدهم
۸۱	- آزمون فرض سیزدهم
۸۳	- آزمون فرض چهاردهم

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۸۷	..... مقدمه
۸۷	..... خلاصه پژوهش
۸۹	..... بحث و نتیجه‌گیری
۹۸	..... پیشنهادات
۹۹	..... منابع و مأخذ
	..... ضمایم

فهرست اشکال

عنوان		صفحه
۱-۲		نمای شماتیک واژه آنثروپولوژی و سایر واژه‌های مربوط به آن ۲۷
۲-۲		اندازه‌گیری زاویه ران، زاویه تن، زاویه لگن خاکره، ستون فقرات و ۳۳
۳-۲		ازمون خمشر به جلو: آیا تفاوت‌های موجود در طول اعضای بدن افراد ... ۴۰
۴-۲		ازمون اصلاح شده خمشر بدن به جلو ۴۳
۱-۳		نحوه اجرای آزمون خمشر به جلو ۵۷
۲-۳		نحوه اجرای آزمون خمشر به پایین ۵۸

فهرست جداول

عنوان	صفحه
شاخص‌های آماری توصیفی متغیرهای آنتروپومتریکی ۱-۴	۶۲.....
شاخص‌های آماری توصیفی متغیرهای انعطاف‌پذیری ۲-۴	۶۲.....
شاخص‌های آماری توصیفی تیپ بدنی ۳-۴	۶۳.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول دست و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به پایین ۴-۴	۶۴.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول تنہ و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به پایین ۵-۴	۶۵.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به پایین ۶-۴	۶۷.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول قد و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به پایین ۷-۴	۶۸.....
ضریب همبستگی بین تیپ بدنی و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به پایین ۸-۴	۷۰.....
محاسبات آماری آزمون F برای میزان انعطاف‌پذیری خمث به پایین در سه تیپ بدنی ۹-۴	۷۱.....
محاسبات آماری آزمون F برای میزان انعطاف‌پذیری خمث به پایین در سه مرحله آزمون ۱۰-۴	۷۳.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول دست و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به جلو ۱۱-۴	۷۴.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول تنہ و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به جلو ۱۲-۴	۷۶.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به جلو ۱۳-۴	۷۷.....
ضریب همبستگی بین اندازه طول قد و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به جلو ۱۴-۴	۷۹.....
ضریب همبستگی بین تیپ بدنی و میزان انعطاف‌پذیری در آزمون خمث به جلو ۱۵-۴	۸۰.....
محاسبات آماری آزمون F برای میزان انعطاف‌پذیری خمث به جلو در سه تیپ بدنی ۱۶-۴	۸۲.....
محاسبات آماری آزمون F برای میزان انعطاف‌پذیری خمث به جلو در سه مرحله آزمون ۱۷-۴	۸۴.....
میزان ضریب همبستگی میان اندازه‌های آنتروپومتریک و آزمونهای خمث به پایین و خمث به ۱۸-۴	۸۵.....
جلد ۸۵	

فهرست نمودارها

عنوان		صفحه
۱-۴	همبستگی بین اندازه طول دست و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به پایین ۶۴	۶۴
۲-۴	همبستگی بین اندازه طول تنه و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به پایین ۶۶	۶۶
۳-۴	همبستگی بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به پایین ۶۷	۶۷
۴-۴	همبستگی بین اندازه طول قد و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به پایین ۶۹	۶۹
۵-۴	همبستگی بین اندازه تیپ بدنه و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به پایین ۷۰	۷۰
۶-۴	مقایسه میانگینهای میزان انعطاف پذیری خمسه به پایین در سه تیپ بدنه ۷۲	۷۲
۷-۴	مقایسه میانگینهای میزان انعطاف پذیری خمسه به پایین در سه مرحله آزمون ۷۳	۷۳
۸-۴	همبستگی بین اندازه طول دست و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به جلو ۷۵	۷۵
۹-۴	همبستگی بین اندازه طول تنه و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به جلو ۷۶	۷۶
۱۰-۴	همبستگی بین اندازه طول پاها و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به جلو ۷۸	۷۸
۱۱-۴	همبستگی بین اندازه طول قد و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به جلو ۷۹	۷۹
۱۲-۴	همبستگی بین اندازه تیپ بدنه و میزان انعطاف پذیری در آزمون خمسه به جلو ۸۱	۸۱
۱۳-۴	مقایسه میانگینهای میزان انعطاف پذیری خمسه به جلو در سه تیپ بدنه ۸۳	۸۳
۱۴-۴	مقایسه میانگینهای میزان انعطاف پذیری خمسه به جلو در سه مرحله آزمون ۸۴	۸۴

فصل اول

طرح تحقیق